

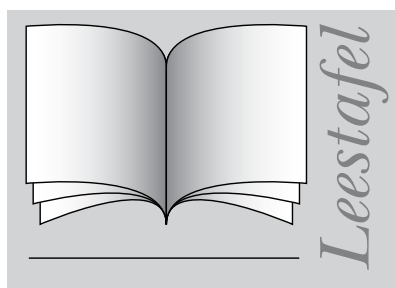
Samenvatting

Dit artikel wil vanuit de praktijk van de geestelijke gezondheidszorg kritisch nadenken over evidence-based practice, het concept verbreden en er ethische accenten in leggen. Een louter metende benadering volstaat immers niet en zorgverleners kunnen ook vanuit eigen deskundigheid kritisch reflecteren. Daarom wordt het concept van 'systematisch reflecteren over zorg' ontwikkeld. Het doel ervan is de kwaliteit van zorg verbeteren. De inhoud is een systematische reflectie op basis van kennis, vanuit de beleving van de betrokkenen, en door de verbinding van onderliggende waarden. Het is een integratie van kennis, beleving én waarden. Dit gebeurt in een proces van overleg en gedreven vanuit goede grondhoudingen.

Trefwoorden: *Evidence-based practice, waarden, overleg.*

Summary

Grounded in the practice of mental healthcare, this article aims at critically reflecting on evidence-based practice, at broadening the concept and adding ethical accents. The reason is that a mere measuring approach is not sufficient and that caregivers can also reflect from their own expertise. For this reason the concept of 'systematic reflection on care' has been developed. Its purpose is to improve the quality of care. The content consists of a systematic reflection on the basis of knowledge, from the experience of those involved, and by connecting the underlying values. It is an integration of knowledge, experience and values. This is done through a process of consultation and driven by good attitudes.

Driel S van. *De strijd van het kleine meisje. Een filosofie van anorexia.* Zoetermeer: Uitgeverij Klement, 2016. 200 blz. ISBN: 9789086871773. Prijs: € 19,95.

'Schrijven is zeker niet het opleggen van een (uitdrukkings)vorm aan de materie van de geleefde ervaring... Schrijven is een kwestie van worden', zo begint Sanne van Driel haar voorwoord met de woorden van Gilles Deleuze. Van Driel onderzoekt hoe zij anorexia anders kan denken en schrijven. Anorexia en het denken hebben elkaar wederzijds 'besmet' – de 'onbegrijpe-

lijke' anorectische praktijk heeft als ingang gediend tot het 'onbegrijpelijke' werk van Michel Foucault en Gilles Deleuze, en andersom. Van Driel verlegt de focus van de 'strijd tegen anorexia' naar anorexia als strijd. Een strijd die bloedlegt hoe – in de lijn van Foucault– (meisje)lichamen tot (vrouw)subject gemaakt worden.

De anorexiet 'heeft' geen honger; 'ze hongert'. De honger van de anorexiet is intensief, omdat hij niet wordt bepaald door externe eisen van het organisme. Het is voor het 'gezonde verstand' een onbegrijpelijke grenservaring. Het opent zicht op de mogelijkheid van een ander leven. Het schrijven van dit boek is daarmee een herhaling en herneming van een anorectisch proces. Echter in dit proces gaat er ergens iets mis: het keert zich tegen zichzelf en maakt het lichaam kapot. De vrouwen worstelen echter met 'zichzelf' en de vraag hoe ze vanuit de positie van veroordeelde het oordeel te boven komen. Van Driel grijpt naar een bestaand concept uit het werk van Deleuze. Deleuzes concept van het

kleine meisje functioneert in dit boek als het personage dat aan deze onmogelijke positie ontsnapt. Het werkt bevrijdend voor iedereen die zich gevangen voelt in de eigen identiteit, van patiënt, behandelaar, klein meisje of deskundige filosoof. Van Driel heeft tijdens het schrijven van dit boek zichzelf vaak als een patiënt gevoeld en een klein meisje, in negatieve zin, tegenover de Grote Mannen-Filosoofen waarop ze zich beriep. Ze vreesde het oordeel dat ze zelf allang geveld had: 'anorexia is iets voor domme kleine meisjes'. Tegelijkertijd verzette het kleine meisje zich tegen dat oordeel. Zij wil serieus genomen worden – niet als een gemankeerde volwassene, maar als meisje. Dit boek is dan ook vooral een poging te schrijven tegen het oordeel in, een poging te schrijven in weerwil van 'mezelf', aldus Van Driel.

Theo A.R. de Zwart, zorgethicus en supervisor, Windesheim Hogeschool Zwolle, Faculteit Gezondheid en Welzijn